

Ki volt Pintér János gyógyszerész, a gyógyszertárak 1950-es államosítási menetének kidolgozója?

Dobson Szabolcs

Az alábbi vázlat – ha az adatok és a következtetések helytállóak – egy olyan emberről, Pórjesz-Pintér Jánosról szól, aki élete első 55 évét lényegében névtelen, szürke gyógyszerészként élte le, komoly szellemi produktum, kiemelkedő teljesítmény bárminemű nyoma nélkül. A Tanácsköztársaság idején játszott csekélyke szerepét, mint felsült nógrád megyei körzeti biztos, még az ellenforradalom sem értékelte sokra. Legközelebb sztálinista elvtársént 1946-tól bukkant fel, immár Pintér néven, majd 1949 körülől komoly hatalmat kapott egy egész szakma felett, amelynek képviselőit kimondottan megvetette és gyűlölte. 1950 után feltehetően megváltak Tőle az államigazgatásban és gyógyszertárvezetői pozícióba ejtőernyőzve töltötte utolsó aktív éveit, szintén érdemi szellemi életjel nélkül. Vélhetően elsősorban Rá gondolhatott név nélkül Szabó Pál, a baranya megyei Gyógyszertári Központ alapító igazgatója visszaemlékezésében az 1950-es évről: „Később döböntem rá arra, hogy az általános beállítás, mely a Népjóléti Minisztériumban a gyógyszerészet akkori vezetőinek részéről megtörtént, nem tükrözi a gyógyszertárak valódi helyzetét.” Tulajdonképpen az alábbi adatok tökéletes magyarázatot adnak arra, hogy miért éppen Ő vett részt az 1950-es államosítás menetének kidolgozásában: régi, 1919-es elvtárs volt, talán az akkori államosításban játszott (amint tudjuk csekélyke) szerepét is díjazták; sosem mutatta semmilyen jelét az önálló gondolatoknak, ugyanakkor nem is kompromittálódott (talán éppen ezért); mindvégig alkalmazott, tehát a dolgozó nép fia volt; a II. Világháborút követően pedig hűségesen követte a sztálinista vonalat.

Mint tudjuk, a magyarországi gyógyszertárak 1950 július 28-i államosítását elrendelő határozatokat dr. Vikol János (1911-1970) orvos, népjóléti minisztériumi államtitkár írta alá, bár az ilyen súlyú elvi döntéseket a Magyar Dolgozók Pártjának vezetése és a Gazdasági Főtanács (illetve formálisan a Minisztertanács) hozta meg, míg az illetékes minisztériumok csak a végrehajtást szervezték és végezték.

Magos Gergely megjelenés alatt álló tanulmányából ismerjük az alábbiakat: „Az államosítást 1949 júliusában már tényként kezelték a Népjóléti Minisztériumban. A Pintér János gyógyszerész főelőadó által készített tervzet szerint az „általános szocialista elveknek megfelelően szükség van a gyógyszertárak államosítására”. Pintér kidolgozta az államosítás menetét is. A legfontosabb szempontnak az államosítás minél váratlanabb végrehajtását tartotta. Ennek érdekében javasolta, hogy a teljes államosítás megtörténteig az Állami Kezelésbe Vett Gyógyszertárak Nemzeti Vállalata folytassa a gyógyszertárak átvételét, „mert ha nagyobb szünet állna be [...], akkor azt a látszatot kelthetné, hogy most már egy általános államosításnak kell következnie”. A minisztérium pedig – a vagyon kimentését megakadályozandó – igyekezett elkerülni, hogy a gyógyszerészek felkészüljenek az államosításra. A teljes

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

államosításnak és a leltározásnak tehát „váratlanul és lehetőleg egyszerre” kell megtörténnie. Az is evidens volt Pintér számára, hogy a volt tulajdonosokat, mint a kizsákmányolónak tartott réteget el fogják távolítani saját gyógyszerertárukból, hiszen a leltározásban a gyógyszerertár jövőbeli vezetőjének is szerepet szánt.”

Míg dr. Vikol János személye (szó szerint, festményen és fényképen is), továbbá korábbi és későbbi tevékenysége jól ismert, ezidáig Pintér Jánossal a szakirodalom nem foglalkozott.

Tekintsük át, amit eddig sikerült kideríteni Róla.

Elsőként, bár ez a név nem tekinthető ritkának, úgy tűnik, ebben az időszakban más Pintér János nem volt a gyógyszerészi pályán. Olyannyira nem, hogy még Őt sem Pintérnek hívták, hanem Porjesznek.

Ugyanis – Szmodits László tájékoztatása alapján - a Semmelweis Egyetem Levéltárának matrikulációs könyve szerint Pintér János Porjesz János néven 1890. XII, 1-én a Pest megyei Alpáron született zsidó származású családban és 1913. IX. 29-én szerzett gyógyszerészi oklevelet (gyakornoki vizsgát 1910-ben tett, amint a Gyógyszerészi Zsebnaptár 1932 évi kiadásának 318. oldalán olvasható).

Édesapja talán Porjesz Jakab alpári vegyeskereskedő volt, legalább is Őt 1890-ben már Alpáron említi a Központi Értesítő (1890, 99 szám, 1264. oldal).

Porjesz János részt vett az I. Világháborúban. A Pesti Hírlap 1915 augusztus 14-izsámának 13 oldalán nevét közli az orosz hadifogságba esett orvosnövendékek között (véltetően Őt, mint gyógyszerészt tévedébből idesorolták). Innen tudjuk, hogy a 38. gyalogezredben szolgált.

1917 végén előtt valamikor csererokkantként hazakerült, és a Budapesti Hírlap 1918 január 2-i számának 10. oldalán felhívta az olvasók figyelmét az orosz gyógyszerpiacra az alábbi cikkben:

— **Kémiai iparunk térhódítása Oroszországban.** *Porjesz János*, a ki mint gyógyszerész került orosz fogságba és most mint csererokkant jött haza, a magyar gyógyszereknek Oroszországban való térhódításáról a következő igen érdekes adatokat írja: A háború előtt, úgymond, nem törödtünk a térképnek azzal a ránk terpeszkedő óriás feltjával, a melyet Oroszországnak neveznek. A mi figyelmünk másfelé volt irányítva s így történt, hogy Németország, sőt Ausztria is Oroszországban már rég piacot teremtettek maguknak és az angol-francia versennyel szemben is tudtak érvényesülni. Kétségtelen, hogy ennekfolytán mi elmaradtunk s ha most végre az Oroszországgal való árucseréről kezdünk beszélni, bele kell törödnünk, hogy már mindenfelé megelőztek bennünket. Egy fontos hely azonban tíresen áll még számunkra az orosz bevételben s ez a magyar gyógyszertermékek exportjánál kínálkozik. A magyarok iránt szimpátiával viselkedik minden nép, még az orosz is: ennélfogva *magyar balszvedröt láttam Asztrakában*. — persze osztrak termék volt, a mit a doboz helytelen feliratából rögtön megállapítottam. Oroszországban *kémiai ipar nincs*. A gyógyszerészeti cikkek, vegyszerek, különlegességek legnagyobb százalékát Németországból szerzték be, még most is közvetve Svédországon keresztül. Az orosz gyógyszer-tárak üresen állnak a nagy szükséglettel szemben és ezért kérdelem, miért ne gondolhatuánk mi magyar gyógyszerészeti termékek terjesztésére Oroszországban? Hiszen nincs talán népe a földnek, a melyik annyi gyógyszert szükségelne, mint az orosz, Szerintem *a magyar kémiai ipar meqteremtésénél a jövőben nem szabad elfeledni az orosz piacot sem*, mert más élelmesebb népek versenye annyira beeszi magát a Balkánon is, hogy nekünk még a morzsái sem jutnak a ragyogó jövődönék, a mit most súlyos irázisokkal festégetnek elénk az optimisták.

Azonban a hadseregtől nem szabadult, mert még 1918 március 01-i hatállyal címzetes szakaszvezetőként a 17. számú helyőrségi kórházhoz került (Gyógyszerészi Közlöny, 1918 július 28. szám, 424. oldal).

A Gyógyszerészi Hírlap 1918 december 15-i száma (657. oldal) arról ad hírt, hogy Porjesz János eljegyezte Hoffmann Irénke úrileányt Balassagyarmaton, akit azután feleségül vett 1919 elején (Gyógyszerészi Hírlap, 1919 február 2, 59. oldal).

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

A Gyógyszerészek Lapjának 1920 május 01-i száma az alábbiakról tanúsít:

*“A Gyógyszerészeket Igazoló Bizottság legközelebb igazoló eljárás alá veszi dr. Darvas Ferenc, Medveczky Gábor, Király Zoltán, Bodor László Lajos, Szentmiklóssy Sándor, **Porjesz János**, Szegedy Vilmos, László Béla, Erdős Árpád, Gyarmathy Imre, Szabó Dénes, Sik Jenő, Dénes Dezső és Dénes Arabella ügyét. Felkéri a Bizottság mindazokat, akik nevezettek kommun alatti viselkedéséről valamit tudnak, s tanu-vallomást óhajtanak tenni, hogy ezt a Gyógyszerészeket Igazoló Bizottságnál (Aggtelek-utca 8.) írásban jelentsék be.”*

Ugyanezen lap június 20-i számában a 11. oldalon pedig már ezt olvassuk:

*“Az igazoló bizottság újabb határozatai. A Gyógyszerészeket igazoló-bizottság a kommun alatti magaviseleik miatt **Porjesz János okl. gyógyszerészt egy havi**, Dénes Dezső okl. gyógyszerészt 2 havi időre, Erdős Árpád gyógyszerészt pedig végleg méltatlannak ítélte a gyógyszerertárban való működésre.”*

Ezt az enyhe büntetést a lap nem indokolta, de Koritsánszky Ottó *“A magyar gyógyszerészet a proletárdiktatúra és a politikai átalakulások idején”* című könyvéből tudjuk, hogy Porjesz gyakorlati (= nem politikai) közleményeket írt a Gyógyszertári Munkások Lapjába (117. oldal), valamint a patikák köztulajdonba vételét intéző körzeti biztos volt Nógrád megyében, ám szerencséjére az alábbi történt (126 oldal): *“Porjesz a nógrádi körzeti biztos, ápr. 25 -én autót kér, hogy dolgozhassék. Azt felelik, kérjen a helyi direktóriumtól. Erre visszajön, mert “autó nélkül nem tud szocializálni”.*

Pörjesz/Pintér elvtárs tehát technikai okok (gépjármű hiánya) miatt nem tudta bevezetni a proletárdiktatúrát a nógrádi gyógyszerertárakban. További súlyos csapásokat vélhetően már nem mért a burzsoáziára, mert akkor nem úszhatta volna meg ennyivel és nem vehetett volna részt a szakmai közéletben. Voltak, akiket börtönbe is zártak.

A Tanácsköztársaság után tagja volt ugyanis az Országos Gyógyszerési Szövetségnek, ahová 1920 október 10-én vették fel Őt, sokakkal egyetemben (Gyógyszerészek Lapja, 1920 október 20, 11. oldal).

Ami a munkahelyét illeti, 1927-ben a Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek alkalmazásában állt. Ez nem más, mint a Turán (a Turnáni Társaság folyóirata) című lap 1927 évi 3-4 számának 111 oldalán tudjuk meg, mert finn, észt és lett gyógyszerészek látogattak hazánkba, akik ezt az üzemet is megtekintették és villásreggelit adott tiszteletükre a cég igazgatósága. Csak érdekességképpen, ezen az eseményen ott volt Palik Egon mérnök és, aki később Palik és Társa néven alapít céget és a háború után egyebek mellett a penicillin-tartalmú gyógyszerek gyártásában szerzett jelentős érdemeket.

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

A Gyógyszerészi Zsebnaptárak csak egyszer említik a nevét – Porjeszként -, 1932-ben (318. oldal) az alkalmazott gyógyszerészek névsorában, csak a tényt rögzítve, hogy mikor született és szerezte meg gyógyszerészi oklevelét.

Vagyis, Porjesz János valamikor 1932 után **kérelmezte családnevének Pintérré változtatását.**

Mivel a II. Világháború előtti szaklapokban és évkönyvekben a neve a fentiekén túl érdemi szakmai vonatkozásban nem szerepel, bizonyosra vehető, hogy sohasem volt gyógyszerértulajdonos. Valóban, az „A Gyógyszerész” című szaklap 1948 augusztus 31-i számában (509. oldal) megjelent egy kis cikk *Még egyszer „Több mint 40 éve a pályán”* címmel, benne az alábbiakkal:

„Pintér János gyógyszerész Kispest, Erzsébet tér 4/a. 41 éve mindig alkalmazott sorban, ma is a Török-labor gyár gyógyszerésze.”

Eszerint Pintér-Porjesz János 1907-től mindvégig alkalmazottként dolgozott, és 1948-ban még a Török-laborban tevékenykedett.

Csakhogy, nem akármilyen beosztásban, mert a Magyar Közlöny 1946 február 3-i (28.) számának 1. oldalán az alábbiak jelentek meg:

*„A kereskedelmi és szövetkezetügyi miniszter a népjóléti miniszterrel egyetértően az 5.500/1945. M. E. sz. rendelet 1§-ának (4) bekezdése alapján a Török Labor gyógyáru nagykereskedés és vegyészeti gyár Rt. (Budapest, Király u. 12.) bej. céghez **Pintér János gyógyszerész, budapesti (Üllői út 109/a szám, I. emelet 13. ajtósz.) lakost hatósági biztosnak** kirendelte ((4.199 1946. K. Sz. M. szám.)”*

Innen tudható, hogy Pintér elvtárs 1946-ben még az Üllői útról, majd 1948-ban már Kispestről indult reggelenként az osztályharcba.

Hogy ekkor is elvtárs volt, azt onnan tudjuk, hogy az Ő neve szerepel az Üzemi Pártnap felelőseinek listáján a Török Labor vonatkozásában a Népszava 1947 március 21-i számában (6. oldal).

Mindazonáltal 1947 májusában *„az ország gyógyáruellátásása biztosításának előmozdítása terén szerzett érdemeik elismerése mellett”* a kereskedelmi és szövetkezetügyi miniszter a népjóléti miniszterrel egyetértve miniszteri biztosi megbízatása alól felmentette Őt és más cégekhez kirendelt miniszteri biztosokat (A Gyógyszerész, 1947 május 31 (10.), 318-319. oldal)

Pintér János 1949-ban már biztosan a Népjóléti minisztériumban dolgozott. Bizonyosság erre az államosítás előkészítése mellett az is – Magos Gergely adataival tökéletes összhangban -, hogy személyesen járt el

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

1949 augusztus 26-án a bugacmonostori állami gyógyszertár megnyitásánál. Az ezzel kapcsolatos jegyzőkönyvet - betűszerinti azonossággal - az alábbiakban idézzük (kiemelés tőlem):

"Jegyzőkönyv.

*Készült Bugacmonostoron 1949. augusztus hó. 26. napján az Állami kezelésbe vett Gyógyszertárak N.V. által Bugacmonostoron felállított 4 számú Állami Gyógyszertár helységébe. **Jelen vannak: Pintér János népjóléti miniszter kiküldöttje**, dr. Pásztori József városi orvos, dr. Somogyi Lajos Kecskemét thj. város tisztiorvosa és a Kecskemét thj. város polgármesterének képviselőjébe dr. Kiss Dezső kirendeltségvezető a bugacmonostori Rendőrőrs képviselőjébe Halász Géza őrsparancsnok, a Bugacmonostori MDP. pártvezetőség részéről, Fehér József és Pintér Ferenc a Bugacmonostori MNDSZ részéről, Kürtösi Mária titkár, Csáki Mátyás és Trungel Rókusné, a Bugacmonostori EPOSZ részéről Virág Pál az Alsómonostori MDP pártszervezet részéről Balog József és V. Tóth József a megnyílt állami gyógyszertár vezetője dr. Biró Balázs és kb. 60 főnyi összegyűlt közönség.*

dr. Kiss Dezső kirendeltség vezető a polgármester a Bugacmonostori önálló lett nagyközség nevében üdvözli a megjelenteket, beszédében rámutat arra, hogy hosszú évtizedek óta kérték már Bugacmonostor lakói a gyógyszertár felállítását, azonban a Népidemokrácia tudta és akarta azt megvalósítani. A legnagyobb örömét fejezte ki a gyógyszertár megnyitása felett s éhangsúlyozva hogy a megnyílt gyógyszertár az összes lakóssának e elsőrendű érdeke mégis a legszegényebb nép érdekeit szolgálja elsősorban is akiknek nem volt módjuk arra, hogy a távollévő községből szerezzék be gyógyszer szükségletüket.

Majd Pintér János népjóléti miniszter kiküldöttje hangsúlyozta hogy ezer évnek kellett elmúlni, hogy ezen szétszórt tanyaközpont gyógyszertárt kapjon, de ezt köszönhetjük a magyar kormányoknak amely mindent megtesz, hogy segítsen minden tekintetben a dolgozó népen és, hogy ezt elérhettük hála és köszönet illeti meg felszabadítóinkat a dicsőséges szovjet hadsereget és annak nagyvezérét Sztálin elvtársat.

Goldner Alfréd az állami kezelésbe vett gyógyszertárak N.V. kiküldöttje beszédében hangsúlyozta, hogy a most törvénybe iktatott Magyar alkotmány módot ad arra, hogy a dolgozó nép nemcsak itt Bugacmonostoron, hanem ezt követőleg az összes elhagyott tanyaközpontokon kielégíthessék a dolgozó nép közegészségügyi szükségletét azáltal, hogy ahol csak erre szükség mutatkozik új gyógyszertárakat fognak megnyitni, Örömet fejezi ki affelett, hogy Bugacmonostor dolgozó népe az első helyen volt, ahol gyógyszertárt megnyithatták és átadták rendeltetésének.

dr. Somogyi Lajos Kecskemét város tisztiorvosa üdvözölte a megjelent kiküldötteket a megjelent közönséget köszönetet mondva a kiküldötteknek azért, hogy Kecskemét város határába felállították s a mai

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

napon megnyitották a gyógyszertárat. Végül dr. Kiss Dezső Kecskemét város polgármestere nevében a gyógyszertárt megnyitottnak nyilvánította.

Ezután a kiküldöttek és a Párt a Népi bizottság megbízottai megtekintették gyógyszertárat és a látottak és a tapasztaltak felett a legnagyobb meglepedésüket nyilvánították ki. Kmft. Ezt követően a résztvevők aláírásai következnek."

(www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/Bugac/.../04_kozegeszsegugy.htm).

Immáron azt is tudjuk tehát, hogy Pintér elvtárs masszívan sztálinista platformon állt és ezen belül is vélhetően korábbról tényleg sem ismerte jól a közforgalmú gyógyszerészetet, mert ha ismerte volna, vélhetően nem mondott volna akkora hülyeséget, hogy ezer évnek kellett elmúlnia, hogy a tanyaközpont gyógyszertárhoz jusson.

Kérdés, hogy meddig volt Pintér a Minisztériumban?

Jelenleg annyit tudunk, hogy az „A Gyógyszerész” lap 1953 március 1-i számában (55-56. oldal) megjelent egy beszámoló „Új gyógyszertár Kiszpesten” címmel.

Ebben Pintér Jánost nevezik meg az új, 0/286 sz. patika vezetőjének. (Emlékezzünk vissza, akkor már évek óta Kiszpesten élt.). A cikkből úgy tűnik, hogy ez a patika újonnan nyílt meg, egész kis ünnepség keretében. Egyebek között Pintér, mint a gyógyszertár felelős vezetője azt emelte ki, hogy *“minden gyógyszert minőségileg megvizsgálják, mielőtt. Azok az állványedényekbe kerülnek”*.

Sajnos egyelőre még nem sikerült biztos módon kideríteni, hogy hol működött ez a 0/286. gyógyszertár. A cikkből tudjuk, hogy Kiszpest legforgalmasabb munkásnegyedében, de közelebbit az írás nem említ.

Ha összevetjük a kiszpesteri patikák 1950 decemberi listáját az akkori telefonkönyvből az 1971-es Gyógyszerészi Évkönyvben közölt listával, látható, hogy 20 éves időtávlatban a különbségek az alábbiak:

- 1971-ben szerepel a korábban nem említett Áchim András u. 97 szám, valamint az Ady Endre u. 61 szám alatti gyógyszertár;
- 1971-ben már nem említik a Sztálin (korábbi Erzsébet) téri és az Ady Endre u. 71 szám alatti patikát.

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

XIX. ker.	
0/1. Kispest, Sztálin-tér 17.	346-514
0/36. Kispest, Vörös Hadsereg útja 101.	346-301
0/53. Kispest, Vörös Hadsereg útja 178.	346-578
0/65. Kispest, Vörös Hadsereg útja 115. (Éjjel-nappali szolgálat.)	346-421
0/78. Kispest, Vörös Hadsereg útja 195.	146-402
0/85. Kispest Wekerle-telep, Petőfi-tér 2. (Éjjel-nappali szolgálat.)	346-508
0/117. Kispest, Ady Endre-u. 20.	146-583
0/156. Kispest, Ady Endre-u. 62.	346-845
0/187. Kispest, Ady Endre-u. 71.	347-031
0/259. Kispest, Báthory-u. 69.	146-288

XIX. ker.	
Áchim András u. 97. Tel.: 273-012	Vez. Nagy Imre
Vöröshadsereg útja 195. Tel.: 473-137.	Vez. Petrich György
Ady Endre u. 61. Tel.: 273-045.	Vez. Kabzán Zoltán
Báthory u. 69. Tel.: 273-125.	Vez. Császár Zoltánné
Vöröshadsereg útja 178. Tel.: 475-664.	Vez. Antal Ervinné
Wekerle telep, Petőfi tér 2. Tel.: 471-078	Vez. Scheller Béláné
Vöröshadsereg útja 115. Tel.: 470-234	Vez. Szabényi Tamásné
Vöröshadsereg útja 101. Tel.: 271-815.	Vez. Szófogadó Pálné
Ady Endre u. 62. Tel.: 473-439.	Vez. Paul Antal
Ady Endre u. 20. Tel.: 273-176.	Vez. Fontos Jenő

Az Áchim András utca 97 szám alatti gyógyszertár viszont már az 1974-es Gyógyszerészi Évkönyvben nem szerepel. Az Áchim András utca 1948-ban kapta ezt a nevét a korábbi Beniczky utca helyett, viszont itt akkoriban még nem működött patika. Ezt tehát valamikor 1948 után alapították.

Elméletileg szóba jöhet még az Ady Endre utca 61 szám is, de az a gyógyszertár vélhetően áthelyezéssel nyílhatott a korábbi 71. szám alatti megszűnése nyomán és a fent hivatkozott cikk új, azaz előzmény gyógyszertárról ír.

Ha megnézzük ennek az Áchim András utca 97 szám alatti háznak a 2014-es állapotát, világosan látjuk a befalazott utcasarki ajtó és bejárat nyomát.

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

Szilárd bizonyítékom nincs, de reális lehetőség az, hogy itt működött a 0/286 sz. gyógyszertár.

Bonyolítja a képet, hogy Pintérnek 1955 február 01-én jelent meg az „A Gyógyszerész” lap 22. oldalán az alábbi rövid írása, amely a második eddig azonosított, publikált szellemi terméke. Ebben viszont az 1907. számú gyógyszertár vezetőjeként tünteti fel magát.

GYÓGYSZERKÜLÖNLÉGESSÉGEK TERVSZERÜBB TANULMÁNYOZÁSA

Az elavultnak tekinthető régi magyar gyógyszerészet helyébe az új, nagymértékben gyáripari gyógyszerkészítéssel foglalkozó gyógyszerészet lépett.

A gyógyszertári forgalom kb. $\frac{3}{4}$ részben kiszereelt; használatra kész gyári készítményekből származik és a gyógyszerész csupán a forgalom $\frac{1}{4}$ részét készíti a gyógyszertárban, vagy laboratóriumában. Ennélfogva ennek a változott forgalomnak megfelelően célszerű volna a gyógyszerészek kiképzését tökéletesíteni és pedig úgy, hogy az eddigi elméleti és gyakorlati oktatás megváltoztatása nélkül adjunk alkalmat az ifjúságnak, valamint továbbképzés szerűen a régebben végzett gyógyszerészeknek is, azoknak a kiszereelt gyógyszereknek alaposabb megismerésére, amelyek a gyógyszergyárakban készülnek és a gyógyszertárakon keresztül kerülnek forgalomba. Ily módon a helyszínen, a gyárakban ismerkedhetnek meg a készítmények összetételével, anyagával, azok tulajdonságaival, eltarthatóságával, helyes raktározásával, hatásértékük megőrzésének legcélszerűbb módjaival, a végkiszereelés technikájával stb.

Nem a gyártás titkainak, a szintézisállításnak elsajátítása volna a cél, hanem csupán az, hogy a gyógyszerészek az eddiginél tájékozottabbak legyenek a sokféle, kiszereelt gyári készítmény kiszolgáltatásakor.

Elképzelésem kivitelezésének módozatát a gyógyszerészek kiképzésével foglalkozó egyetemek, a gyógyszervegyészi gyárak és elsősorban az Egészségügyi Minisztérium, valamint a gyógyszertár-vállalatok javaslatai, illetve véleményezése alapján javaslom megállapítani. A gyógyszervegyészi üzemekben megközelítően tökéletesíthető lenne a gyógyszerkülönlegességek közötti tájékozódás, ha az egyetemi oktatási tervben helyet kaphatna a tervszerű gyárlátogatás az államvizsga letétele előtti tanítások során. A »Szocialista Egészségügyért«-mozgalom, a gyógyszervegyészi ipar és nagymértékben a népgazdaság is hasznát látná, ha az új kiképzésű gyógyszerészek tudását fenti módon gyarapíthatnánk.

Pintér János

az 1907. sz. gyógyszertár vezetője

Mármost az 1907 számú gyógyszertár nem más, mint a Wekerle telepi Fő tér, később Petőfi tér, ma Kós Károly 2 alatt ma is működő patika, amelyik egyébként a Horthy korszak vélhetően egyetlen állami gyógyszertára volt (Magyar Királyi Állami gyógyszertár). Vezetője 1913-tól Dr. Zalay Dezső (1886-1946) volt. Ebben az évben, 1946-ban Öt Karsay László váltotta és ez a gyógyszertár az 1950 decemberi

Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság

www.gyogyszeresztortenet.hu

2017 november 21.

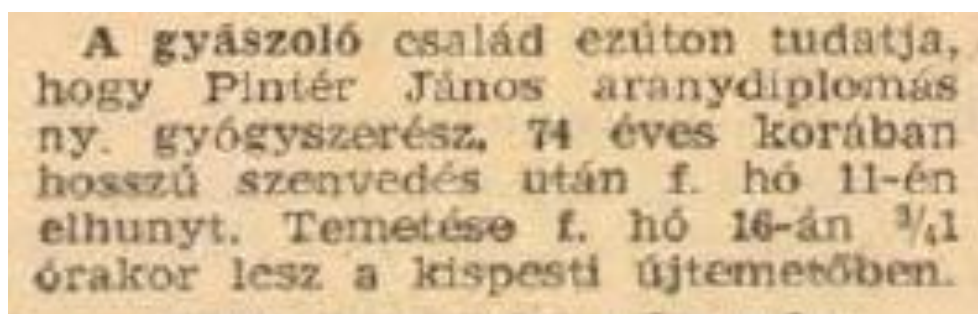
telefonkönyvben mint éjjel-nappali patika volt említve 0/85 számon. Nem tudni, Karsay meddig dolgozott ott, de az bizonyos, hogy csak 1961 január 16-án hunyt el váratlan hirtelenséggel.

Ilymódon nem valószínű, hogy 1951-ben bezárták volna ezt a gyógyszertárat, hogy 1953 márciusában új alapítású patikaként megnyissák, mint 0/286 sz. gyógyszertár.

Hogy miként került Pintér János ebbe a gyógyszertárba, és hogy valóban az Áchim András 97 sz. alatti gyógyszertárat vezette-e, az még további kutatást igényel.

Érdekességképpen, Morh Tamás barátom 1956-ban lett a ma Kós Károly téri patika vezetője. Sajnos már nem tud mesélni arról, hogy személyesen is ismerte-e Pintér elvtársat, akit vélhetően váltott a főnöki székben.

Pintér Jánosról az utolsó jelenleg ismert adat a Népszabadságban megjelent gyászjelentés 1965-ben:

A gyászoló család ezúton tudatja, hogy Pintér János aranydiplomás ny. gyógyszerész, 74 éves korában hosszú szenvedés után f. hó 11-én elhunyt. Temetése f. hó 16-án 1/1 órakor lesz a kispesti újtemetőben.

Minden bizonnyal Róla van szó.

A történelem színpadán 1919-ben játszott egy elabortált, csekélyke szerepet, majd 1946-ban bukkant fel ismét, miniszteri biztosként, immár kb. 55 évesen.

Az államosítás idején 59 éves volt, 20 évvel idősebb főnökénél, dr. Vikol Jánosnál.

Gyógyszertárvezetői karrierje kezdetén, 1953-ban már 62 éves volt, így érthető, hogy Mohr Tamás miért válthatta Őt 1956-ban. Akkor vonulhatott nyugdíjba, és ezt követően még 9 évig élt.